

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Йохан Стоянов Йотов

Ръководител катедра Графика на НХА – София

Относно

Обявен конкурс за заемане на академичната длъжност

Професор по „Графика и композиция” за нуждите на

Катедра „Графика” към НХА – София

Кандидат – доц. д-р Десислава Христова – Тошева

Кандидатката се дипломира като магистър по графика в едноименната катедра на Национална художествена академия, София, в класа на проф. Стоян Стоянов през 1994 година.

През 2008 година защитава дисертация в НХА на тема: „Създаване на графични форми с нови качества чрез използване на съвременни фотометоди”.

От 2009 година е редовен преподавател, а от 2012 е доцент по „Графика и композиция” в катедра „Графика” на НХА.

Още от първите страници на представения хабилитационен труд човек е силно респектиран от голямата активност на доц. Десислава Христова. Тя еднакво енергично и амбициозно се проявява в организаторската, научно-изследователската, творческата и преподавателската си дейност. Искам веднага да подчертая, че употребих в случая думата „амбиция” в нейния най-положителен и градивен смисъл. Защото има много примери около нас, при които амбициите на един са разрушителни за околните. В случая става въпрос за твърд, но и деликатен човек, умеещ да зачита мнението на колегите си в катедрата и да анализира задълбочено всяка създадена се ситуация.

За организаторските способности на доц. д-р Десислава Христова може би най-красноречиво говори работата ѝ като секретар на секция „Графика и илюстрация“ към СБХ. Обемът от работа на това трънливо поле е огромен, но тя винаги подхожда с жар, отговорност и топла грижа да помогне с каквото може на колегите си от секцията. Успоредно с това със същата енергия винаги е намирала възможности да представи пред публика работите на студентите от специалността, знаейки колко важен импулс за младите ни колеги е това.

От 2016 година Десислава Христова е член на Факултетния съвет на ФИИ. От същата година попада и в комисията по качество на обучението към ФИИ, където също разгръща изключително активна и ползотворна дейност.

Научно-изследователска работа. Това е сфера в цялостната дейност на кандидатката, на която тя обръща специално внимание. Сериозната работа започва още през далечната 2004 година със стартиране на подготовката на нейната дисертация. Тук може би трябва да търсим корените на едно щастливо съчетание между научното изследване и развилата се по-късно през годините творческа линия. Още в самото начало на събиране и проучване на материалите за бъдещия дисертационен труд, доц. Христова се гмурна в едно море от позабравени и неподозирани възможности за техническа реализация, което в графичното изкуство изключително пряко и мощно влияе и върху първоначалната и върху пластичната идея за създаване на художественото произведение.

По-късно през годините професионалните ѝ ангажименти ѝ предоставиха възможността да замине и участва в уъркшопи, пленери и научни конференции на различни интересни места по света: Нова Зеландия, Китай, Испания. На тези престижни международни срещи тя установи много ползотворни контакти с изявени графични и преподаватели от цял свят, използващи различни иновативни методи за създаване на графични произведения. За нея те са силен катализатор за разширяване и задълбочаване на научно-изследователската ѝ работа, за неспирния ѝ стремеж да експериментира и да търси начини за въвеждането им на родна земя. В собственото си творчество доц. Десислава Христова е направила

немалко за пренасянето и използването на чуждия опит, но тъй като тя е безкрайно далече от каквито и да било егоистични подбуди да ги употреби единствено за собствени цели, непрекъснато напомня на колегите си, на студентите си с какво може да бъде полезна на всеки да усвои този неин опит.

Дори в текста на хабилитационния ѝ труд голяма част е отделена на един конкретен процес – фотогравюрата, която е описана доста обстойно. Това говори още веднъж, че имаме среща с един чист човек и професионалист, завладян изцяло от занаята си, безрезервно готов да предаде знанията си на другите.

Безспорно Десислава Христова е автор с широкоспектърни възможности в огромната територия на графичното изкуство. Тя наистина борави с лекота с всички форми на това изкуство, смело свързва често съвсем контрастни и на пръв поглед несъвместими технически способности и пластични идеи, отдавна установени и съвсем модерни. От там и много естествено се е родило заглавието, което тя е поставила на теоретичната си разработка: „Преминаване на границите – между традиция и иновация”.

Доц. д-р Десислава Христова отдавна е запозната с тънкостите и възможностите на класическите графични техники и в никой случай не ги пренебрегва. Но като вечно търсещ, неспокоен творец, овладяла фотографските и дигиталните техники и процеси, смесвайки ги, се опитва да извлече от всичко това най-чистия дестилат. И наистина, гледайки работите ѝ, човек остава с усещането за нещо изящно, безкрайно пречистено и минимализирано. От представените в хабилитационния труд графики, това най-силно според мен се отнася за петте листа от серията „Една възможна реалност” и трите от цикъла „Звезден куп Плеяди”.

Сериграфиите от първия цикъл са толкова изящни и педизвикващи силна естетическа емоция, че човек се чуди как е възможно да се случи това само с тези три удара и с тези ефирни мрежести структури. Постигнат е ефект на омагьосващо пространство, на невероятно широк регистър от графични стойности, много различни за всеки един графичен лист. Работите от втория цикъл (дигитален принт, сериграфия) са добър и интересен пример за това

как от основния елемент в цифровата фотография – пиксела, в ръцете на вещь човек се превръща в жива, пулсираща материя. Освен това в случая много удачно тези абстрактни изображения са свързани с представата ни за макрокосмоса.

Впечатляваща е играта между светлини и сенки и илюзията за пространство в цикъла „Отворени пространства”. Разгледахме три цикъла с три съвършено различни внушения за пространство, което за мен е огромно богатство, завиден професионализъм.

Отличителна черта в преподавателската работа на доц. Христова е особената смес от строга критичност и взискателност и близки приятелски отношения със студентите. От една страна това им действа да бъдат стриктни в работата си, от друга оказването им доверие ги мотивира да се стремят да изтръгнат пълния потенциал на възможностите си.

От всичко казано до тук, добре познавайки колежката си, се опитам доколкото е възможно обективно да анализирам различните сфери на нейната професионална дейност.

Спокойно и убедено предлагам на уважаемото научно жури подкрепата си в полза на решението да бъде удостоена доц. д-р Десислава Христова с академичната длъжност „Професор”.

6 юли 2019 г.

доц. д-р Йохан Йотов